

Xây dựng chính quyền điện tử tại Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ hướng tới chính quyền số năm 2030: cơ hội và thách thức

Ngày nhận bài: 24/03/2025 | Ngày phản biện: 25/03/2025 | Ngày xuất bản: 04/04/2025

Tác giả: Đỗ Hoàng Nguyên (Thạc sĩ Xây dựng Đảng và Chính quyền Nhà nước của Học viện Báo chí và Tuyên truyền)

Tóm tắt: Bài viết nghiên cứu về quá trình triển khai xây dựng chính quyền điện tử của Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ, tập trung vào nghiên cứu thực trạng những ưu điểm, hạn chế trong quá trình triển khai thực hiện chỉ ra những cơ hội và thách thức trong tương lai. Bên cạnh đó, bài viết tham khảo kinh nghiệm thực tiễn mô hình chính quyền điện tử ở một số quốc gia tiên tiến về chính quyền điện tử, chính quyền số, tham khảo kinh nghiệm, thành tựu xây dựng chính quyền điện tử ở một số địa phương dẫn đầu trong triển khai xây dựng chính quyền điện tử trong nước. Từ đó đưa ra một số giải pháp nhằm tận dụng các cơ hội và chuẩn bị tốt cho những thách thức trong công tác chuyển đổi số, xây dựng chính quyền điện tử của Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ, hướng tới chính quyền số năm 2030.

Theo pháp luật hiện hành, Ủy ban nhân dân tỉnh được bầu bởi Hội đồng nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh chịu trách nhiệm thực thi các quyết định của Hội đồng nhân dân tỉnh và đóng vai trò là cơ quan hành chính nhà nước tại địa phương. Cơ quan này phải trả lời trước nhân dân trong tỉnh, Hội đồng nhân dân tỉnh và các cơ quan hành chính nhà nước cấp trên. Trong bối cảnh toàn cầu đang chứng kiến cuộc cách mạng công nghệ 4.0, việc chuyển đổi số, xây dựng mô hình chính quyền điện tử, chính quyền số không chỉ là xu hướng mà đã trở thành yêu cầu tất yếu trong mọi lĩnh vực, đặc biệt là trong quản lý nhà nước. Tại các quốc gia tiên tiến việc xây dựng Chính phủ điện tử được xác định là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng đối với sự phát triển, các quốc gia đã và đang áp dụng mạnh mẽ các giải pháp số hoá nhằm tăng cường tính minh bạch, hiệu quả quản lý và cải thiện dịch vụ công, từ đó tạo đà phát triển kinh tế - xã hội bền vững.

1. Công tác chỉ đạo, điều hành, xây dựng cơ chế chính sách cho mô hình chính quyền điện tử tỉnh Phú Thọ

Thời gian qua, Đảng, Nhà nước ta đã có nhiều chủ trương, chính sách cụ thể như Nghị quyết số 36-NQ/TW về đẩy mạnh ứng dụng, phát triển công nghệ thông tin đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững và hội nhập quốc tế⁽¹⁾; Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia nhằm đẩy mạnh ứng dụng, phát triển khoa học, công nghệ, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số, chủ động, tích cực tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, đây là những trụ cột quan trọng để hiện đại hóa nền hành chính, là điều kiện tiên quyết, thời cơ tốt nhất để nước ta phát triển giàu mạnh, hùng cường trong kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc⁽²⁾.

Thực hiện hóa chủ trương, định hướng của Đảng, Nhà nước đã ban hành một số văn bản như Nghị quyết số 17/NQ-CP về một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển Chính phủ điện tử giai đoạn 2019-2020, định hướng đến 2025⁽³⁾; Quyết định số 942/QĐ-TTg phê duyệt Chiến lược phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến 2030⁽⁴⁾ nhằm đáp ứng và phục vụ công cuộc chuyển đổi số quốc gia một cách bài bản, trách nhiệm, linh hoạt, sáng tạo; hướng đến các nhóm tiện ích quan trọng phục vụ người dân, doanh nghiệp và phát triển của đất nước.

Tại tỉnh Phú Thọ, dưới sự chỉ đạo sát sao của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân tỉnh, trong công tác chỉ đạo điều hành và xây dựng cơ chế chính sách về phát triển Chính quyền điện tử tỉnh Phú Thọ như Nghị quyết số 55-NQ/TU của Ban Thường vụ tỉnh ủy Phú Thọ với mục tiêu phát triển Chính quyền điện tử và hướng tới Chính quyền số giai đoạn 2021-2025, đồng thời định hướng đến năm 2030⁽⁵⁾; Đề án phát triển Chính quyền điện tử hướng tới Chính quyền số tỉnh Phú Thọ giai đoạn 2021 - 2025, định hướng đến năm 2030 của tỉnh Phú Thọ⁽⁶⁾. Qua đó, đã tạo sự đồng thuận, nhận thức thống nhất trong người dân về vị trí, vai trò quan trọng của chuyển đổi số xây dựng chính quyền điện tử, nâng cao chất lượng hoạt động cải cách hành chính, cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư, góp phần phát triển kinh tế xã hội của tỉnh.

Nhằm thực hiện nghị quyết, Ủy ban Nhân dân tỉnh Phú Thọ đã chỉ đạo các cơ quan tham mưu giúp việc Ủy ban nhân dân tỉnh gồm: Ban Chỉ đạo xây dựng Chính quyền điện tử tỉnh Phú Thọ; Sở Khoa học và Công nghệ; Văn phòng Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân tỉnh; Sở Nội vụ; Sở Tài chính tỉnh triển khai nhiều biện pháp để thực hiện công tác xây dựng Chính quyền điện tử, tuân thủ đúng tinh thần và nội dung chỉ đạo của các văn bản từ Trung ương và Tỉnh ủy. Các biện pháp này bao gồm: thành lập Ban Chỉ đạo xây dựng Chính quyền điện tử tỉnh Phú Thọ với nhiệm vụ điều phối và chỉ đạo các hoạt động của các cơ quan, đơn vị liên quan, tuyên truyền và nâng cao nhận thức về tầm quan trọng của Chính quyền điện tử đối với sự phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh. Sở Khoa học và Công nghệ tổ chức các chương trình đào tạo nhân lực, nâng cấp hạ tầng công nghệ. Văn phòng Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân tỉnh tham mưu xây dựng chính sách, giám sát và đánh giá quá trình triển khai. Sở Nội vụ tỉnh tham mưu xây dựng chương trình phát triển nguồn nhân lực công nghệ thông tin, nghiên cứu đổi mới quy trình làm việc. Sở Tài chính tham mưu, đề xuất giải pháp tăng cường đầu tư công - tư, huy động nguồn lực tài chính, đảm bảo phân bổ ngân sách và kiểm soát chi tiêu.

2. Thực trạng hạ tầng và ứng dụng công nghệ số trong hiện đại hóa nền hành chính ở tỉnh Phú Thọ

Với sự lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân tỉnh Phú Thọ, Ủy ban nhân dân tỉnh đã triển khai xây dựng các cơ chế chính sách cho mô hình chính quyền điện tử của tỉnh. Qua đó đã đạt được một số kết quả như nhiều ứng dụng công nghệ thông tin đã được triển khai phục vụ công tác quản lý, điều hành tại các cơ quan quản lý nhà nước tỉnh Phú Thọ. Hạ tầng công nghệ thông tin và các nền tảng triển khai chuyển đổi số được Ủy ban nhân dân tỉnh quan tâm chỉ đạo, triển khai tập trung, thống nhất trong toàn tỉnh như: Hệ thống nền tảng tích hợp, chia sẻ dữ liệu; Hệ thống mạng diện rộng; Hệ thống hội nghị trực tuyến; Trung tâm điều hành thông minh; Trung tâm giám sát an toàn thông tin; Trung tâm dữ liệu số; Tỷ lệ dân số có điện thoại thông minh đạt 81,94%; tỷ lệ hộ gia đình có đường Internet cáp quang băng rộng đạt 72,74%. Việc ứng dụng công nghệ thông tin được triển khai đồng bộ trên địa bàn tỉnh, qua đó góp phần nâng cao hiệu quả hoạt động cơ quan nhà nước, nâng cao chỉ số cải cách hành chính của tỉnh; nâng cao chất lượng phục vụ người dân, doanh nghiệp; cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, tạo điều kiện phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững

quốc phòng, an ninh trên địa bàn tỉnh. Trong đó 100% các cơ quan nhà nước triển khai có hiệu quả Hệ thống điện tử lãnh đạo, quản lý, điều hành, giám sát công việc; Hệ thống thông tin giải quyết thủ tục hành chính hoạt động ổn định (Tỷ lệ hồ sơ tiếp nhận và giải quyết trực tuyến đạt trên 81,8%).

Hệ thống hội nghị trực tuyến được triển khai ở 100% các cơ quan nhà nước cấp tỉnh, huyện, xã với 310 điểm cầu. Hệ thống thông tin báo cáo của tỉnh triển khai đồng bộ đến 100% cơ quan, đơn vị từ cấp tỉnh đến huyện, xã. Các Cơ sở dữ liệu Quốc gia tạo nền tảng phát triển chính quyền số được xây dựng, hoàn thiện đảm bảo kết nối liên thông, chia sẻ và thống nhất từ Trung ương tới địa phương như: cơ sở dữ liệu về dân cư; cán bộ, công chức, viên chức; đất đai, tài nguyên và môi trường, nông nghiệp; đăng ký doanh nghiệp; y tế; giáo dục, tư pháp. Kho dữ liệu và Cổng chuyển đổi số của tỉnh được triển khai xây dựng cung cấp dữ liệu mở của cơ quan nhà nước tới người dân và doanh nghiệp tạo điều kiện phát triển kinh tế số, xã hội số của tỉnh. Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ đã nhận thức, quan tâm, định hướng phát triển nền kinh tế số và xã hội số trên địa bàn tỉnh.

Ủy ban nhân dân tỉnh đã giao Sở Khoa học và Công nghệ phối hợp Cục Thuế tỉnh tích cực đồng hành cùng các doanh nghiệp viễn thông, hỗ trợ các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh tiếp cận chuyển đổi số thông qua việc tổ chức Hội nghị thúc đẩy chuyển đổi số trong các doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh Phú Thọ, Sau hội nghị các doanh nghiệp viễn thông lớn như VNPT, Viettel, Mobifone đã khẩn trương tiếp xúc, triển khai hỗ trợ chuyển đổi số trực tiếp tại trên 200 doanh nghiệp trên địa bàn tỉnh, tập trung triển khai ứng dụng công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo (AI), Internet vạn vật (IoT) phân tích dữ liệu lớn và điện toán đám mây để đổi mới phương thức sản xuất, kinh doanh, tham gia hiệu quả vào các chuỗi giá trị, nâng cao năng lực cạnh tranh và hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp; Các doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực công nghệ thông tin, điện tử viễn thông xuất khẩu các sản phẩm điện tử, máy tính và linh kiện tổng giá trị ước đạt 3,2 tỷ USD (từ tháng 01/2024 đến tháng 5/2024) ⁽⁷⁾.

Mặc dù quá trình chuyển đổi số và xây dựng chính quyền điện tử của tỉnh Phú Thọ đã đạt được nhiều thành tựu đáng kể, nhưng Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ vẫn phải đối mặt với không ít khó khăn và vướng mắc trong quá trình triển khai chuyển đổi số, xây dựng chính quyền điện tử tỉnh. Một trong những hạn chế cơ bản là sự thiếu hụt nguồn

nhân lực chuyên môn về chuyển đổi số cùng công nghệ thông tin. Một số cán bộ, công chức, viên chức chưa được đào tạo bài bản và bồi dưỡng kịp thời, dẫn đến sự chậm trễ, chưa đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của công việc và thiếu đồng bộ trong việc áp dụng các giải pháp công nghệ mới vào quản lý hành chính. Đồng thời, một bộ phận người dân và doanh nghiệp chưa được trang bị đầy đủ các kiến thức và kỹ năng số cơ bản, gây ra khoảng cách trong khả năng tiếp nhận và ứng dụng công nghệ vào sản xuất, kinh doanh cũng như quản trị công việc.

Bên cạnh đó, việc kết nối, liên thông và chia sẻ dữ liệu giữa các cơ sở dữ liệu quốc gia với hệ thống chuyên ngành vẫn còn gặp nhiều trở ngại. Hệ thống thông tin hiện nay chưa được đồng bộ hóa một cách triệt để, dẫn đến tình trạng “chia cắt thông tin” và lãng phí nguồn lực, từ đó cản trở hiệu quả quản lý dữ liệu và minh bạch hóa hoạt động của các cơ quan nhà nước. Đồng thời, nguồn lực tài chính và công nghệ dành cho các nhiệm vụ chuyển đổi số và xây dựng chính quyền điện tử cũng chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn của tỉnh, làm giảm khả năng triển khai toàn diện các giải pháp hiện đại hóa hành chính. Những hạn chế này đòi hỏi sự quan tâm đặc biệt cũng như những giải pháp cụ thể nhằm khắc phục, với mục tiêu nâng cao hiệu quả của mọi hoạt động chuyển đổi số. Việc đầu tư bồi dưỡng nguồn nhân lực, tăng cường đào tạo kỹ năng số cho cán bộ và người dân, cùng với việc xây dựng cơ chế kết nối dữ liệu đồng bộ, là những bước đi cần thiết để khai thác tối đa tiềm năng của công nghệ thông tin. Chỉ thông qua cải cách toàn diện và đồng bộ tại mọi cấp, tỉnh Phú Thọ mới có thể hiện đại hóa hệ thống hành chính, đảm bảo tính minh bạch, hiệu quả và phục vụ người dân một cách tối ưu, hướng tới mục tiêu phát triển bền vững trong thời đại số hiện nay.

3. Tham khảo kinh nghiệm từ Hàn quốc, Singapore và các mô hình chính quyền điện tử tiêu biểu ở Việt Nam

Một số quốc gia tại Châu Á đang rất thành công trong việc triển khai Chính quyền điện tử. Hàn Quốc là một quốc gia liên tục nằm trong top 10 quốc gia phát triển nhất kể từ năm 2004. Quốc gia này đã triển khai một cách bài bản bằng việc ban hành các văn bản pháp luật tạo hành lang hợp pháp cho việc ứng dụng công nghệ thông tin nhằm xây dựng hệ thống chính phủ điện tử. Chính phủ đã thực hiện nhiều chương trình nhằm phát triển các yếu tố cốt lõi bao gồm: công nghệ, nguồn nhân lực và tiêu chuẩn chuyên môn. Đối với doanh nghiệp, Hàn Quốc xây dựng hệ thống “Chính phủ vì

doanh nghiệp” với cổng dịch vụ một cửa như u-Trade Hub, dịch vụ hải quan điện tử và các hỗ trợ doanh nghiệp khác, tạo điều kiện thuận lợi và nâng cao hiệu quả hoạt động kinh doanh.

Đối với người dân, nước này chú trọng xây dựng cơ sở dữ liệu thông tin quốc gia, khuyến khích thói quen tra cứu thông tin trực tuyến và tiện ích dịch vụ hành chính công qua mạng, từ năm 1995 đã chuyển dần các dịch vụ chính thức lên internet theo mô hình “một cửa” và phong cách làm việc không giấy tờ. Tại Đông Nam Á, Singapore đã khẳng định vị thế của mình như một quốc gia phát triển tiên phong trong lĩnh vực công nghệ thông tin – truyền thông và triển khai Chính phủ điện tử từ những năm 80. Một trong những thành tựu nổi bật của Singapore là xây dựng cơ sở dữ liệu chung, tích hợp toàn bộ dịch vụ hành chính của các bộ, ngành. Nhờ đó, người dân chỉ cần truy cập vào một cổng duy nhất để thực hiện mọi giao dịch hành chính, góp phần tạo sự tiện lợi và hiệu quả trong cung cấp dịch vụ công⁽⁸⁾.

Tại Việt Nam, theo báo cáo về tình hình chuyển đổi số quốc gia năm 2024, Bộ Thông tin và Truyền thông (nay là Bộ Khoa học và Công nghệ) cho biết Việt nam đã vươn lên vị trí thứ 71/193 quốc gia trong bảng xếp hạng Chính phủ điện tử của Liên Hợp Quốc (công bố tháng 9.2024), tăng 15 bậc so với năm 2022. Đây là lần đầu tiên Việt Nam được xếp vào nhóm quốc gia có chỉ số phát triển Chính phủ điện tử (EGDI) ở mức “Rất cao”⁽⁹⁾. Để đóng góp vào quá trình chuyển đổi số, xây dựng Chính phủ điện tử ở Việt Nam, có thể kể đến một số địa phương đang dẫn đầu về đổi mới sáng tạo, ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số, xây dựng Chính quyền điện tử như thành phố Đà Nẵng.

Từ những năm 2000, Đà Nẵng đã bắt đầu triển khai mô hình chính quyền điện tử dựa trên bốn trụ cột: chính sách, hạ tầng, ứng dụng và nhân lực. Mục tiêu là phục vụ quản lý của bộ máy hành chính và cung cấp dịch vụ hành chính công cho tổ chức và người dân. Tiếp theo, Đà Nẵng phát triển mô hình thành phố thông minh dựa trên nền tảng hạ tầng, dữ liệu và dịch vụ theo nguyên tắc “Một nền tảng, đa đối tác, đa ứng dụng, người dân làm trung tâm”. Dữ liệu được xem là yếu tố cốt lõi, giúp chuyển đổi mô hình quản lý đô thị từ giấy tờ sang điện tử. Thành phố đã hợp tác với các doanh nghiệp công nghệ hàng đầu (Viettel, VNPT, FPT, Microsoft, Intel) để thí điểm các giải pháp thông minh trong giao thông, cấp nước, môi trường, an toàn vệ sinh thực phẩm, giáo

dục và y tế. Đà Nẵng cũng đã triển khai hiệu quả Đề án xây dựng thành phố thông minh giai đoạn 2021-2025, tạo nền tảng quan trọng hướng tới mục tiêu hoàn thiện đô thị thông minh vào năm 2030 và kết nối với hệ thống đô thị thông minh trong nước, khu vực ASEAN⁽¹⁰⁾.

Tại tỉnh Thanh Hóa, dựa trên chủ trương của Đảng và các chính sách pháp luật của Nhà nước, cùng với hướng dẫn từ trung ương, ngành Thông tin và Truyền thông tỉnh Thanh Hóa đã làm cơ sở pháp lý cho việc ứng dụng công nghệ thông tin trong quản lý hành chính. Việc này thúc đẩy cải cách hành chính, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, tăng cường công khai, minh bạch và rút ngắn thời gian xử lý công việc. Nền tảng tích hợp và chia sẻ dữ liệu của tỉnh (LGSP) đã được liên thông với hệ thống quốc gia, hỗ trợ việc gửi và nhận văn bản điện tử từ trung ương xuống cấp xã. Hiện nay, 100% các sở, ban, ngành cấp tỉnh, Ủy ban nhân dân huyện và xã đã chuyển sang sử dụng hệ thống TD-Office, biến quá trình làm việc giấy tờ sang điện tử với thời gian xử lý chỉ còn tính bằng giây⁽¹¹⁾.

4. Hướng tới Chính quyền số tỉnh Phú Thọ năm 2030

Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ đang sở hữu nhiều cơ hội khi có sự chỉ đạo mạnh mẽ từ các cấp lãnh đạo cùng các chính sách, nghị quyết chiến lược như Nghị quyết số 55-NQ/TU và Đề án phát triển chính quyền điện tử 2021–2025 của tỉnh, đã tạo cơ sở pháp lý vững chắc cho việc hiện đại hóa hành chính. Nền tảng hạ tầng kỹ thuật số được xây dựng đồng bộ từ hệ thống tích hợp, chia sẻ dữ liệu, đến các trung tâm điều hành, hội nghị trực tuyến và cổng chuyển đổi số mở, hứa hẹn nâng cao hiệu quả quản lý và minh bạch của các cơ quan nhà nước. Bên cạnh đó, kinh nghiệm thành công từ các quốc gia như Hàn Quốc và Singapore, cũng như từ những địa phương tiên phong như Đà Nẵng và Thanh Hóa, cung cấp các bài học quý giá và mô hình mẫu để khai thác, từ đó thúc đẩy việc khuyến khích doanh nghiệp và người dân tích cực tham gia vào quá trình chuyển đổi số và phát triển kinh tế số.

Tuy nhiên, bên cạnh những cơ hội này, tỉnh cũng phải đối mặt với các thách thức không nhỏ như nguồn nhân lực chuyên môn về công nghệ thông tin và chuyển đổi

số còn hạn chế, dẫn đến khả năng áp dụng công nghệ mới chưa đồng bộ; khoảng cách số giữa các cán bộ, người dân và doanh nghiệp gây ra khó khăn trong việc tiếp nhận và vận dụng các giải pháp số; cùng với đó là vấn đề chưa có sự đồng bộ giữa các cơ sở dữ liệu quốc gia và hệ thống chuyên ngành, từ đó lãng phí nguồn lực, cản trở hiệu quả quản lý và minh bạch. Ngoài ra, nguồn lực tài chính và hạ tầng công nghệ hiện nay vẫn chưa hoàn toàn đáp ứng được yêu cầu áp dụng quy mô lớn các giải pháp hiện đại hóa hành chính, đòi hỏi phải có sự đầu tư bài bản và đào tạo nâng cao kỹ năng số cho toàn bộ cán bộ, công chức và người dân. Chỉ thông qua việc khai thác triệt để các cơ hội và giải quyết đồng bộ các thách thức, tỉnh Phú Thọ mới có thể hiện thực hóa mục tiêu hướng tới chính quyền số năm 2030, tạo nên một mô hình quản lý hiện đại, minh bạch và hiệu quả, từ đó góp phần phát triển kinh tế - xã hội một cách bền vững trong thời đại số.

Một là, nâng cao nhận thức và trách nhiệm của các cấp ủy đảng, hệ thống Chính quyền, người dân và doanh nghiệp trong việc xây dựng chính quyền điện tử của tỉnh gắn với sự phát triển của tỉnh. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam đã đề ra chuyển đổi số, dựa trên nền tảng khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp 4.0, như một định hướng quan trọng để tái cấu trúc nền kinh tế, phát triển kinh tế số và xã hội số, từ đó nâng cao năng suất, chất lượng và sức cạnh tranh. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam đã khẳng định chuyển đổi số, cùng với phát triển khoa học - công nghệ và đổi mới sáng tạo, là một trong ba trụ cột chính cho sự phát triển nhanh và bền vững. Đồng thời, việc nâng cao vai trò lãnh đạo của cấp ủy, củng cố sự quản lý nhà nước và thay đổi nhận thức về sứ mệnh của chính quyền điện tử được coi là yêu cầu cấp bách⁽¹²⁾.

Các mục tiêu xây dựng chính quyền điện tử cần liên kết chặt chẽ với các nghị quyết, chiến lược và chương trình hành động về phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng, an ninh, đồng thời đòi hỏi xây dựng các cơ chế pháp lý, tăng cường thanh tra, đảm bảo an ninh thông tin, và tích hợp đồng bộ dịch vụ công trực tuyến. Bên cạnh đó, việc đẩy mạnh truyền thông, chia sẻ câu chuyện thành công và phổ biến kỹ năng số cho người dân, doanh nghiệp là yếu tố then chốt nhằm hiện đại hóa hệ thống hành chính, nâng cao chất lượng dịch vụ công và năng lực cạnh tranh của địa phương.

Hai là, tăng cường chỉ đạo tổ chức thực hiện xây dựng và hoàn thiện chính quyền điện tử theo từng cấp độ trên địa bàn tỉnh. Lãnh đạo cấp ủy và chính quyền các cấp cần chỉ đạo quyết liệt, thống nhất trong quá trình xây dựng chính quyền điện tử theo từng cấp, hướng tới chính quyền số, với kế hoạch thực hiện chi tiết theo định hướng 10 năm, 5 năm và hàng năm. Các cơ quan quản lý nhà nước trên địa bàn tỉnh phải xem trọng thời gian, nội dung và chất lượng của đề án xây dựng chính quyền điện tử, đẩy mạnh chuyển đổi số tại các cơ quan, tập trung xây dựng và hoàn thiện cơ sở dữ liệu từ quốc gia đến địa phương, đồng bộ liên thông dữ liệu phục vụ công tác cải cách hành chính và nâng cao chất lượng dịch vụ công trực tuyến.

Đồng thời, cần đẩy mạnh triển khai dịch vụ công trực tuyến với mục tiêu xử lý một tỷ lệ lớn hồ sơ từ xa, đồng thời đơn giản hóa thủ tục hành chính qua hệ thống thông tin. Việc áp dụng nền tảng tích hợp chia sẻ dữ liệu (LGSP) kết nối với hệ thống quốc gia (NGSP) sẽ giúp giảm thiểu thời gian, chi phí và nâng cao hiệu quả công vụ. Giải pháp cũng bao gồm đồng bộ hóa hệ thống quản lý điều hành điện tử từ cấp tỉnh đến xã, đảm bảo 100% các cơ quan sử dụng phần mềm chỉ đạo, ký số và xử lý văn bản điện tử, đạt tỷ lệ giải quyết hồ sơ trực tuyến từ 20% đến 70% tùy theo cấp. Bên cạnh đó, giải pháp đề xuất phát triển và nâng cấp hạ tầng kỹ thuật, trung tâm điều hành thông minh và trung tâm dữ liệu số, kết nối với mạng truyền số liệu chuyên dùng, nhằm tối ưu hóa hoạt động chỉ đạo và điều hành của cơ quan nhà nước, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số 24/7. Cuối cùng, xây dựng kênh thông tin hiệu quả cho phép người dân và doanh nghiệp trao đổi, theo dõi tình trạng xử lý và kiến nghị, đồng thời tăng cường năng lực bảo đảm an toàn thông tin mạng cho cán bộ, tạo nền tảng vững chắc cho chính quyền điện tử hiện đại.

Ba là, đẩy mạnh thông tin tuyên truyền đến người dân và doanh nghiệp về triển khai, ứng dụng công nghệ thông tin. Đảng bộ và chính quyền tỉnh Phú Thọ đã tập trung chỉ đạo, tuyên truyền sâu sắc chủ trương, đường lối của Đảng cũng như các chính sách, pháp luật Nhà nước về chuyển đổi số và phát triển Chính quyền điện tử, nhấn mạnh vai trò của các cấp ủy, chính quyền, đoàn thể, cán bộ và nhân dân trong việc gắn kết phát triển Chính quyền điện tử với sự tăng trưởng kinh tế - xã hội theo Nghị quyết số 55-NQ/TU của Tỉnh ủy ngày 13/8/2021. Mục tiêu đến năm 2025 và định hướng đến năm 2030 được thực hiện thông qua các hoạt động tuyên truyền làm rõ vị trí, ý nghĩa của công nghệ thông tin và chuyển đổi số, khẳng định rằng phát triển Chính quyền

điện tử hướng tới Chính quyền số sẽ tạo nên bước đột phá bền vững trong kinh tế - xã hội, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh, đồng thời phục vụ hiệu quả công tác quản lý và giữ vững an ninh quốc phòng.

Đồng thời, Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh phối hợp với các Sở Nội vụ, Giáo dục và Ủy ban nhân dân các huyện nghiên cứu và triển khai các giải pháp như tổ chức thi trực tuyến, thí điểm tại các trường đại học, cao đẳng, cũng như phối hợp với Ban Quản lý các khu công nghiệp và các cơ sở đào tạo công nghệ thông tin để tổ chức các khóa đào tạo kỹ năng số cho người lao động tại các khu công nghiệp trọng điểm. Bên cạnh đó, phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình, tỉnh xây dựng kế hoạch tuyên truyền phổ biến thông tin về các phần mềm hỗ trợ và cổng dịch vụ công, sử dụng các phương tiện truyền thông đại chúng để giới thiệu ưu điểm, tiện ích của dịch vụ công trực tuyến. Các giải pháp này bao gồm việc thiết kế giao diện thân thiện, xây dựng các kênh hỗ trợ khách hàng như hotline, chat trực tuyến, email và cơ chế tiếp nhận phản hồi, đồng thời đẩy mạnh tuyên truyền, đào tạo kiến thức an toàn thông tin nhằm giảm thiểu rủi ro bảo mật khi sử dụng dịch vụ. Qua đó, việc phổ biến lợi ích và sự tiện lợi của dịch vụ công trực tuyến sẽ khuyến khích người dân và doanh nghiệp chuyển từ hình thức nộp hồ sơ trực tiếp sang sử dụng dịch vụ kỹ thuật số, góp phần hoàn thiện hệ thống Chính quyền điện tử của tỉnh Phú Thọ.

Bốn là, đào tạo, bồi dưỡng, nâng cao trình độ cho cán bộ, công chức, viên chức về chuyển đổi số và vận hành hệ thống Chính quyền điện tử. Con người là yếu tố then chốt quyết định thành công của Chính quyền điện tử và chuyển đổi từ môi trường giấy truyền thống sang số đòi hỏi sự quyết tâm từ lãnh đạo cùng vai trò quan trọng của cán bộ công nghệ thông tin. Vì vậy, cần đào tạo, bồi dưỡng và phổ cập thường xuyên kiến thức, kỹ năng ứng dụng công nghệ, an toàn và an ninh thông tin cho cán bộ, công chức cũng như tập huấn cho các cán bộ mới về khai thác và sử dụng các hệ thống thông tin dùng chung và chuyên ngành. Đồng thời, các chương trình đào tạo chuyên sâu cho cán bộ phụ trách công nghệ thông tin là cần thiết để thực hiện công tác triển khai, quản lý và vận hành hệ thống trên môi trường mạng, trong khi việc tuyên truyền hướng dẫn người dân và doanh nghiệp sử dụng dịch vụ công trực tuyến góp phần thay đổi thói quen và tạo đồng thuận trong xây dựng Chính quyền điện tử.

Hợp tác với VNCERT nhằm tổ chức diễn tập ứng cứu sự cố an ninh mạng giúp nâng cao năng lực xử lý sự cố cho các cơ quan, Ủy ban nhân dân các cấp. Công tác theo dõi, giám sát, kiểm tra, thanh tra và đánh giá cải cách hành chính cần được duy trì thường xuyên qua việc xây dựng các bộ tiêu chí Chỉ số cải cách hành chính, góp phần nâng cao kỷ luật và năng lực quản lý. Cùng với đó, để đảm bảo an toàn thông tin, phát triển hạ tầng và nền tảng số, cần có hành lang pháp lý, lộ trình và cơ chế cụ thể, đồng thời xây dựng kế hoạch đào tạo và tuyển dụng cán bộ công nghệ thông tin với chế độ đãi ngộ cạnh tranh, thu hút nhân sự chất lượng. Tổng kết lại, phát triển Chính quyền điện tử hướng tới Chính quyền số không chỉ là cuộc cách mạng về công nghệ mà còn đòi hỏi kiến thức, tư duy, kinh nghiệm thực tiễn và đặc biệt là sự quyết tâm, sáng tạo và trách nhiệm từ người đứng đầu đến đội ngũ thực thi, trong đó đầu tư vào nguồn lực con người chính là chìa khóa then chốt.

Năm là, tăng cường đầu tư và xã hội hóa nguồn lực xây dựng cơ sở hạ tầng công nghệ thông tin và viễn thông. Để thúc đẩy xây dựng Chính quyền điện tử tại tỉnh Phú Thọ, cần tăng cường xã hội hóa và thuê dịch vụ công nghệ thông tin nhằm tận dụng tối đa năng lực cùng hạ tầng của doanh nghiệp, đồng thời xây dựng cơ chế khuyến khích và chính sách ưu đãi nhằm thu hút, đào tạo nguồn nhân lực chuyên môn cho các cơ quan nhà nước. Điều này được thực hiện thông qua việc khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào hạ tầng công nghệ thông tin, bao gồm cả những doanh nghiệp cung ứng dịch vụ bưu chính công ích hỗ trợ cấp xã trong việc triển khai dịch vụ công trực tuyến. Đồng thời, cần tận dụng tối đa nguồn vốn từ ngân sách nhà nước để đầu tư đồng bộ, có trọng tâm và hiệu quả vào hạ tầng công nghệ thông tin và viễn thông toàn tỉnh, cùng với việc hỗ trợ kinh phí cho các sở, ban, ngành và Ủy ban nhân dân các cấp trong thực hiện các dự án thiết yếu và quan trọng.

Ngoài ra, việc khuyến khích doanh nghiệp tư nhân tham gia đầu tư các dự án công nghệ thông tin thông qua cơ chế ưu đãi, giảm thuế và cải thiện thủ tục hành chính, kết hợp với tìm kiếm nguồn vốn hỗ trợ phát triển (ODA) và tài trợ quốc tế, sẽ góp phần nâng cao hiệu quả đầu tư. Áp dụng mô hình hợp tác công - tư (PPP) trong xây dựng, vận hành và chuyển giao công nghệ hạ tầng công nghệ thông tin, viễn thông giúp chia sẻ rủi ro giữa nhà nước và doanh nghiệp, đồng thời tạo điều kiện cho các doanh nghiệp công nghệ hàng đầu trong và ngoài nước tham gia chia sẻ kinh nghiệm và chuyển giao công nghệ tiên tiến. Các cơ quan chuyên môn như Sở Tài chính và Sở

Khoa học và Công nghệ cần nghiên cứu, xây dựng cơ chế ưu đãi và đề xuất phương án đầu tư đồng bộ, hiện đại hóa hệ thống thông tin từ cấp tỉnh đến cấp xã, bao gồm việc xây dựng các hệ thống cơ sở dữ liệu lớn (Big Data) phục vụ công tác quản lý, điều hành và cung cấp dịch vụ công trực tuyến toàn diện.

Kết luận

Dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo sát sao của Tỉnh ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ, quá trình chuyển đổi số, xây dựng chính quyền điện tử của Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ đã mang lại nhiều lợi ích và ảnh hưởng sâu rộng tới tư duy, nhận thức của người dân, doanh nghiệp về ứng dụng công nghệ thông tin, chuyển đổi số trong tất cả các hoạt động của cơ quan nhà nước. Mặc dù trong quá trình triển khai, thực hiện chính quyền điện tử đã mang lại nhiều lợi ích và cơ hội mới, nhưng để hướng tới chính quyền số năm 2030 Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ cũng gặp không ít những thách thức như nguồn nhân lực chuyên môn trong lĩnh vực công nghệ thông tin còn hạn chế, hệ thống dữ liệu giữa các cơ sở và các ngành chưa được đồng bộ hóa triệt để, cùng với những hạn chế về nguồn lực tài chính và công nghệ để triển khai quy mô các giải pháp hiện đại hóa hành chính.

Chính vì vậy, để hướng tới mục tiêu chính quyền số năm 2030, tỉnh Phú Thọ cần tăng cường đầu tư bài bản cho hạ tầng kỹ thuật số, mở rộng đào tạo chuyên sâu và phổ biến kỹ năng số cũng như hoàn thiện cơ chế liên thông dữ liệu từ trung ương đến địa phương. Chỉ thông qua sự kết nối chặt chẽ giữa chính sách định hướng chiến lược và thực tiễn triển khai, tỉnh Phú Thọ mới có thể biến thách thức thành cơ hội, tạo ra một mô hình chính quyền điện tử hiện đại làm nền móng cho chính quyền số của tỉnh, minh bạch và hiệu quả, góp phần vào công cuộc chuyển đổi số quốc gia trong kỷ nguyên phát triển mới của dân tộc./.

Tài liệu tham khảo

- (1) Ban Chấp hành Trung ương, Nghị quyết số 36-NQ/TW ngày 01/7/2014 về đẩy mạnh ứng dụng, phát triển công nghệ thông tin đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững và hội nhập quốc tế.
- (2) Ban Chấp hành Trung ương, Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia.

- (3) Chính phủ, Nghị quyết số 17/NQ-CP ngày 17/3/2019 về một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển Chính phủ điện tử giai đoạn 2019-2020, định hướng đến 2025.
- (4) Thủ tướng Chính phủ, Quyết định số 942/QĐ-TTg ngày 15/6/2021 phê duyệt Chiến lược phát triển chính phủ điện tử hướng tới chính phủ số giai đoạn 2021-2025 và định hướng đến năm 2030 nhằm triển khai Nghị quyết 52-NQ/TW của Bộ Chính trị.
- (5) Ban Thường vụ tỉnh ủy Phú Thọ, Nghị quyết số 55-NQ/TU ngày 13/8/2021 về phát triển Chính quyền điện tử và hướng tới Chính quyền số giai đoạn 2021-2025, đồng thời định hướng đến năm 2030.
- (6) Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ, Quyết định số 2276/QĐ-UBND ngày 12/9/2019 về việc ban hành Đề án xây dựng chính quyền điện tử tỉnh Phú Thọ đến năm 2020 và định hướng đến năm 2025.
- (7) Ủy ban nhân dân tỉnh Phú Thọ, Báo cáo số 151/BC-UBND ngày 6/9/2023 về Sơ kết 02 năm thực hiện Nghị quyết số 55-NQ/TU ngày 13/8/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy.
- (8) Xây dựng Chính phủ điện tử: Kinh nghiệm từ các nước (2019), Tạp chí Tổ chức Nhà nước.
- (9) Phạm Đông (2025), Việt Nam có Chỉ số phát triển Chính phủ điện tử rất cao, Báo Lao động.
- (10) Toàn Văn (2020), Xây dựng thành phố thông minh tiến tới chính quyền điện tử, Báo Đà Nẵng.
- (11) Đỗ Hữu Quyết (2020), Xây dựng chính quyền điện tử, giải pháp quan trọng để nâng cao hiệu quả giải quyết công việc của chính quyền các cấp, Báo Thanh Hóa;
- (12) Đảng Cộng sản Việt Nam (2021). Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII. Tập I. H. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.